

**RAPORTUL NAȚIONAL
DE DEZVOLTARE
UMANĂ 2009-2010
„SCHIMBĂRILE
CLIMATICE ÎN
REPUBLICA MOLDOVA:
IMPACTUL SOCIO-
ECONOMIC ȘI
OPȚIUNILE DE
POLITICI PENTRU
ADAPTARE”**

**PROGRAMUL
NAȚIUNILOR UNITE
PENTRU DEZVOLTARE
(PNUD)
ÎN MOLDOVA**

Contacte:

Nadja Vettters
Manager de Portofoliu
nadja.vettters@undp.org

Ludmila Tiganu
Specialist în
comunicare
ludmila.tiganu@undp.org

Str. 31 August 1989, 131
Chișinău, MD-2012
Republica Moldova
Tel.: (373 22) 220 045
Fax: (373 22) 220 041

Raportul Național de
Dezvoltare Umană 2009-
2010 va putea fi accesat,
în limbile română și
engleză, pe pagina Web:
www.undp.md

Raportul Național de Dezvoltare Umană 2009-2010: Schimbările climatice amenință sănătatea umană în Moldova – vor suferi cel mai mult oamenii săraci, cei din mediul rural, copiii de la sate

Chișinău, 8 decembrie 2009 — Raportul Național de Dezvoltare Umană 2009-2010, lansat la Chișinău, în contextul eforturilor asociate Conferinței Națiunilor Unite privind Schimbările Climatice (COP 15), de la 7-18 decembrie 2009, de la Copenhaga privește posibilitatea de a trăi o viață lungă și sănătoasă în Moldova ca pe un element esențial al dezvoltării umane, amenințată acum de efectele schimbărilor climatice.

„Dacă nu vor fi luate măsuri de adaptare a populației la schimbările climatice, este foarte probabil că rata mortalității va crește cu mult”, afirmă Raportul Național de Dezvoltare Umană, intitulat „Schimbările Climatice în Republica Moldova: Impactul socio-economic și opțiunile de politici pentru adaptare”, care adaugă că vor surveni consecințe similare și asupra morbidității populației. De altfel, notează Raportul, schimbarea vremii poate avea un impact direct și unul indirect asupra sănătății umane: impactul direct îl constituie decesele din cauza inundațiilor, temperaturilor înalte și joase și altor calamități naturale legate de climă; iar consecințele indirecte sunt, între altele, creșterea numărului de purtători de infecții, riscurile legate de calitatea apei sau extinderea maladiilor diareice și salmonelozei. Totuși, schimbările climatice pot aduce și un efect pozitiv pentru sănătatea umană – iernile devenind mai calde, se micșorează numărul deceselor cauzate de frig.

Raportul Național de Dezvoltare Umană relevă, în același timp, că temperaturile înalte determină micșorarea recoltelor agricole și diminuarea accesului la apă, care, în mod implicit, pot conduce la aprofundarea sărăciei, amintind, de vara anului 2007, care a adus Moldovei un val de căldură: „atunci, la declanșarea valului de căldură, secțiunile de urgență au înregistrat o creștere a numărului de apeluri în legătură cu bolile cardiovasculare și cronice, precum și în ceea ce privește persoanele în etate și copiii”, dar, totodată, „s-a observat că oamenii s-au adaptat într-un fel la căldură”.

Studiul, realizat la comanda Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), de o echipă de consultanți, consilieri și autori eminenți, care a beneficiat de expertiză internațională, anticipează că, în ceea ce privește aspectele de sănătate, populația rurală din Moldova va suferi cel mai mult, în special, oamenii săraci și copiii de la sate.

Vulnerabilitatea mai mare a locuitorilor din mediul rural și a celor săraci, în comparație cu populația din regiunile urbane, în fața riscurilor de sănătate, determinate de schimbările climatice, se explică inclusiv printr-un acces mai restrâns la serviciile de asistență medicală și o dependență mai puternică de furnizarea necentralizată a apei. Mai mult decât atât, precizează Raportul, unul din grupurile cele mai vulnerabile la bolile intestinale sunt copiii și, datorită acestui fapt, copiii de la sate vor fi afectați în mod deosebit: „Aceasta este o perspectivă foarte îngrijorătoare, pentru că există riscul unui impact advers asupra dezvoltării umane, precum și asupra oportunităților educaționale și de muncă pentru acești copii”.

„Raportul evidențiază domeniile în care sunt necesare acțiuni de adaptare la schimbările climatice și explică implicațiile pentru politicile de dezvoltare sectoriale și naționale. De asemenea, studiul relevă în mod convingător bunele practici și experiența altor state în abordarea domeniilor de preocupare expuse în Raport”, afirmă Kaarina Immonen, Reprezentantul

Permanent PNUD și Coordonatorul Rezident ONU în Moldova.

Identificând segmentele prioritare de intervenție, Raportul Național de Dezvoltare Umană 2009-2010 explică faptul că „orice politică consecventă de adaptare trebuie să fie orientată spre măsuri concrete care ar asigura o protecție și asistență medicală relevantă pentru populația rurală. Bineînțeles, aceasta nu înseamnă că populația urbană are imunitate față de riscurile pentru sănătate, produse de schimbările climatice. Aceasta înseamnă doar că au o șansă mai bună să facă față acestor efecte”.

Printre **măsurile de adaptare** necesare pentru a preveni impacturile negative ale schimbărilor climatice asupra sănătății umane în Republica Moldova, Raportul Național recomandă:

- Introducerea aspectelor legate de riscurile schimbărilor climatice pe agenda politicilor de sănătate ale țării
- Ajustarea legislației naționale în domeniul sănătății la Convenția Cadru ONU privind Schimbarea Climei și progresul internațional în acest domeniu
- Includerea acțiunilor de combatere a consecințelor schimbărilor climatice în compartimentul „Sănătate” al Planului Național de Acțiuni privind Mediul Ambiant
- Elaborarea standardelor, procedurilor și ghidurilor privind măsurile preventive de protecție a oamenilor împotriva Schimbărilor Climatice.

* * *

DESPRE RAPORTUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE UMANĂ. Raportul Național de Dezvoltare Umană în Moldova 2009-2010, intitulat „Schimbările Climatice în Republica Moldova: Impactul socio-economic și opțiunile de politici pentru adaptare”, comandat de PNUD, este adresat responsabililor de politici de nivel național, regional și local, societății civile și sectorului academic, donatorilor și agențiilor care oferă asistență tehnică, precum și publicului general. Raportul evidențiază importanța modificării comportamentelor individuale pentru susținerea agendei naționale în domeniul schimbărilor climatice, care nu necesită cheltuieli majore.

DESPRE INDICELE DEZVOLTĂRII UMANE. Raportul Național de Dezvoltare Umană în Moldova 2009-2010 include, de asemenea, Indicele Dezvoltării Umane (IDU). IDU reprezintă un rezumat al indicatorilor bunăstării oamenilor, combinând câteva dimensiuni ale dezvoltării umane: **o viață lungă și sănătoasă** (măsurată prin speranța de viață la naștere), **un nivel bun de educație** (măsurat prin rata științei de carte la adulți, combinată cu rata totală a înrolării în învățământul primar, secundar și terțiar) și **condiții de trai decent** (măsurate prin Produsul Intern Brut pe cap de locuitor).

În prezent, Indicele Dezvoltării Umane în Moldova este egal cu 0,733. Indicele Dezvoltării Umane în Moldova, inclus în Raportul Global al Dezvoltării Umane 2009, prezentat în octombrie 2009, care reflecta anul 2007, situa Republica Moldova pe locul 117 dintr-un total de 182 de țări, pentru care au fost făcute calcule.

DESPRE PNUD: PNUD este rețeaua globală de dezvoltare a Națiunilor Unite, care pledează pentru schimbare și conectează țări la cunoștințe, experiență și resurse care să ajute oamenii să-și construiască o viață mai bună. PNUD este prezent în 166 de țări, lucrând împreună cu acestea la identificarea propriilor soluții legate de provocările dezvoltării naționale și globale. În timp ce țările își dezvoltă capacitățile locale, ele beneficiază de experiența experților PNUD și partenerilor săi. Pentru mai multe informații, Vă rugăm să vizitați: www.undp.md și www.undp.org